

Diari portaveu de l'Esquerra Republicana de Catalunya a les comarques tarragonines

La gran diada d'ahir

L'onze de setembre d'enguany ha estat a tot Catalunya un esclat de patriotisme com no se n'havia registrat cap d'igual des de la pèrdua de les nostres llibertats.

Prou exposada, gairebé tothom coneix la història de la renaixença de la consciència nacional catalana, i ningú no ignora que el concepte pairalista que fins fa ben pocs anys s'havia donat al catalanisme, havia apartat del nostre ideari de llibertat, a bona part dels fills de la nostra terra.

Amb l'esfondrament de la monarquia borbònica es completà el moviment favorable que ja d'alguns anys existia amb més o menys preponderància, cap al reconeixement de la nostra Pàtria. El sentir-la i estimar-la ja no fou més privatiu d'una determinada classe de la nostra societat, i començaren a intervenir en les lluites polítiques en nom de Catalunya, tots els estaments de la nostra terra.

Per això el que més cal estimar i fer ressaltar de la diada d'ahir és el fet que a l'acte s'hi sumaren tots els catalans. Al peu del monument a Rafel de Casanova s'hi amuntegaren corones enviades per Ajuntaments, entitats, periòdics i personalitats que responen a totes les tendències polítiques, econòmiques i socials de Catalunya.

I totes les aportacions fetes de catalanisme, i que ahir, després de nou anys de veure'ns privats de celebrar la commemoració de l'onze

de setembre, poguérem constatar, i la que per damunt de totes s'imposa, és la del nostre estament obrer.

Per nosaltres que de tota la vida hem sentit de prop les necessitats dels obrers, que constantment hem seguit els seus passos envers els milloraments que han de portar-los a dies de progrés i major justícia social, el trobar-los avui entre nosaltres disposats a homenatjar als herois que donaren llur vida per les llibertats del nostre poble, ens produeix la fonda satisfacció de veure que uns ideals pels quals hem lluitat sols durant molts anys són compartits en aquests moments per aquells, els quals més ens dolia tenir-los apartats.

Ahir davant el monument a Casanova, hom es sentia amb coratge per a enfrontar-se amb tot per tal d'aconseguir el reconeixement de la nostra personalitat nacional. Hi érem tots. No teníem en front a cap germà de Catalunya. I quan el sentiment nacional d'un poble és compartit per tots els ciutadans, s'esvaeix tota ombra de dubte i s'obté el conveniment que ja mai més no podrà discutir-se dintre de casa nostra la personalitat de Catalunya, puix que si algun mal fill ho intentés, seria ofegat per sempre més.

Aquesta és la nostra fita d'arribada, per tal com els enemics de fora de casa no ens interessin.

A. P.

ecos

NOTACIONS PEDAGÒGIQUES

Si les declamacions de la modèstia tenen un sentit alguna vegada, és en la present, orfe com estic de títols i de preparacions en matèries docents. La recent Assemblea del Magisteri, suara celebrada a la nostra ciutat, només em serveix com a pretext per insinuar aquestes divagacions escrites *calamo corrente*, improvisades, sense l'apoi ortopèdic de les obres de consulta.

Jo estic pendent ara de totes les paraules i actituds que vinguin de les personalitats tècniques de la pedagogia. Els decrets del ministre del ram i les conclusions d'un congrés de mestres, són manifestacions

que deuen acceptar-se amb interès convuls per tothom. Precisament perquè tothom espera que en les esferes oficials i en els medis tècnics es dongui forma a les seves radicals aspiracions.

Passa ara en l'ensenyament un fenomen que es reproduceix en tots els fets polítics d'un poble en estat de renovació o en les èpoques en que el món vira cap a direccions més còngrues amb les seves finalitats. Contràriament al que es pensa, no són les minories selectes les que donen el cop de timó. Primer, com uns alisis, bufa un estat intuitiu dels profans que marca un nou anhel i que són les aspiracions del poble. Es després que els homes il·lustres miren el penell i orienten la nau cap al quadrant més

propici. Les dues forces, a la fi, es complementen: la massa, originàriament, té *aspiracions*; el tècnic, al fer-se'n intèrpret, les converteix en *opinions*. Si, com Aristòtil va demostrar, totes les coses es defineixen per la seva matèria i per la seva forma, el pensament polític queda integrat per un binomi en el que la matèria és la idea mostrenca que té el poble i la forma és la definició, exposició i ordenació que en fa el tècnic.

En l'ensenyament passem per uns moments crítics. Ara és quant hi ha aspiracions pregonas que no s'han convertit encara en opinions. Per això deu estar-se pendent dels llavis il·lustres per veure sortir d'ells la bona nova d'un decàleg.

Aquestes aclaracions vénen molt bé per subratllar la modèstia que declarava en començar aquestes ratlles. Perquè no contant me en cap medi preeminent, sinó al contrari, difús entre la massa, jo només aspiro; no opino.

I l'aspiració és aquesta, diguem-ho amb poques paraules i sense cap rodeig: l'educació és massa exclusivament intel·lectual. És necessari donar-se compte que, després de la guerra, la vida, que ja portava un ritme accelerat, és cada dia més complicada; que per circular alerta pel món és necessari, més que saber, saber fer moltes coses; que l'existència quotidiana en els nostres dies és un seguit d'actes reflexius. La vida exigeix més fets mecànics, que raonaments.

Donem a les criatures una norma exacta del què serà la seva vida de demà? Evidentment, no. A la criatura se l'educa com si el seu futur hagués d'ésser un combat d'erudició i de retòrica. En les millors condicions, sabrà, però no sabrà fer. I és aquesta la realitat del seu pervindre? Ho era en tot cas pel ciutadà de l'Atenes periclea o pel de la Roma del Renaixement. Ho era, a tot estirar, en el temps dels nostres avis, mes avui la realitat és tota un altra i la visió experimental de la vida ens diu que aquesta deu organitzar-se d'una manera eficient, no amb disquisicions ni discursos, sinó amb fets, amb tècnica.

I no s'hi val a espantar-se de la brutalitat d'aquestes afirmacions. La intel·ligència no queda, per elles mal parada, però deu ocupar uns límits més justos i deixar el més

ample lloc a l'aprenentatge del què és realment la vida.

Si al soldat se l'instrueix de manera que sàpiga molt bé marcar el pas de parada, però no estigui destre en el maneig del fusell, tindreu un exèrcit inútil, perquè, el dia que calgui, no complirà la missió defensiva que li pertoca. Aquest erro el cometem amb l'infant creant una oposició gairebé absoluta entre la pràctica de la vida i la preparació per a la vida.

L'intel·lectual deu ocupar un lloc importantíssim en la societat; no ho regategem. Però els temperaments intel·lectuals purs deuen seleccionar-se en l'escola i més endavant. No deu continuar ocorrent, com fins ara, la trista paradoxa que hom es burli i menyspreui l'intel·lectual que no sap guanyar-se la vida i, en canvi, fem tot el que podem per reproduir-lo. No hem de permetre que s'augmenti l'exèrcit dels "sense feina" intel·lectuals.

Als Estats Units, molts estudiants de les universitats, exerceixen un ofici manual, sense detriment ni imposició. Així es lliuren de la dependència econòmica de la família, agafen un hàbit de treball, fan un saludable exercici físic i anul·len diferències entre les diferents classes socials. I si aquest exemple és digne d'imitar, amb molt més motiu ho és l'ensenyament de les dones que s'orienta decididament a tot el que, el dia de demà, pugui tenir una utilitat remunerada, deixant com a fins penúltims, precisament tots els coneixements que aquí gusten adornar-se les nostres dones.

Això ho diu qui admira el poder de la intel·ligència com el qui més, però és urgent en una època en què tota redempció ha de venir del treball, d'adaptar la vella sentència: *Primum vivere...*

Aquestes són les aspiracions, dites de manera incompleta, pasional i esquemàtica. Esperem la paraula del legislador. Esperem la labor del jove magisteri que sabrà instruir als nous militants per aquesta vida nova. La selecció de valors, la orientació professional, l'ensenyament tècnic, seran coses normals dintre de poc. I ho serà —si és que no és ja— l'intuir a les criatures que deuen preparar-se per una noble vida de cooperació, en la que el treball és el vertader i únic origen del poder i del benestar.

GESTUS